

ZPN.050.16.2024
Warszawa, 27 sierpnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 4272 w sprawie szkodliwości aspartamu, złożoną przez Pana Posła Marka Matuszewskiego, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

Aspartam jest substancją dodatkową o symbolu E 951 dozwoloną na mocy rozporządzenia (WE) nr 1333/2008¹ do określonych środków spożywczych w dawkach podanych w rozporządzeniu. Przepisy rozporządzenia (WE) nr 1333/2008 obowiązują we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej (UE).

Aspartam jest jednym z najlepiej przebadanych składników żywności; ponad 200 badań naukowych potwierdziło jego bezpieczeństwo dla zdrowia człowieka. Przedmiotem badań był nie tylko aspartam, lecz również produkty jego rozkładu: kwas asparaginowy, fenylalanina i metanol oraz zanieczyszczenie – diketopiperazyna.

Do ustawodawstwa unijnego aspartam został wprowadzony w 1994 r. dyrektywą 94/35/EC. Wprowadzenie aspartamu do dyrektywy poprzedziły trzy oceny bezpieczeństwa tej substancji dokonane przez Komitet Naukowy ds. Żywności (SCF). Ponadto w 2002 r. SCF dokonał ponownej rewizji danych odnośnie bezpieczeństwa aspartamu. W ostatniej opinii Komitet stwierdził, że długoterminowe badania rakotwórczości wykonane zgodnie z międzynarodowymi standardami nie wykazały zależności pomiędzy spożyciem aspartamu i powstawaniem nowotworów. Bezpieczeństwo aspartamu było oceniane również przez inne organizacje naukowe: Połączony Komitet Ekspertów FAO/WHO ds. Dodatków do Żywności (JECFA, 1980 oraz 2023), Urząd ds. Żywności i Leków w Stanach Zjednoczonych (FDA, 1984) oraz Komitet ds. Toksyczności w

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności (Dz. U. L 354 z 31.12.2008 r.)

Wielkiej Brytanii (COT, 1992). JECFA i COT ustaliły takie samo dopuszczalne dzienne pobranie (ADI) dla aspartamu jak SCF, tj. 0-40 mg/kg m.c. /dzień, natomiast ADI ustalone przez FDA wynosi 0-50 mg/kg m.c. /dzień. JECFA oraz SCF określiły ponadto ADI dla diketopiperazyny – głównej pochodnej aspartamu, która tworzy się w niektórych roztworach wodnych.

W opinii z 2006 r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności [The EFSA Journal (2006) 356, 1- 44] przytoczył wyniki pięcioletnich badań epidemiologicznych wykonanych przez Narodowy Instytut Raka w Stanach Zjednoczonych. Wyniki te są potwierdzeniem rezultatów wcześniejszych badań, w których nie stwierdzono zależności pomiędzy spożyciem aspartamu a powstawaniem nowotworów. W opinii zwrócono uwagę na fakt, że wielkość spożycia tzw. intensywnych substancji słodzących była przedmiotem badań w wielu krajach Unii Europejskiej. Wyniki badań wykazały, że spożycie aspartamu jest dużo niższe niż ADI dla tego związku, nawet w przypadku osób spożywających duże ilości substancji słodzących, np. diabetyków.

Ponadto na mocy rozporządzenia Komisji (UE) nr 247/2010 z dnia 25 marca 2010 r., w Unii Europejskiej ustanowiono program ponownej oceny bezpieczeństwa przez EFSA dopuszczonych dodatków do żywności. Opinia EFSA dotycząca bezpieczeństwa aspartamu została opublikowana w 2013 r. [EFSA Journal 2013; 11(12):3496]. EFSA ponownie potwierdziła, że spożycie aspartamu jest znacznie niższe niż ADI dla tego związku, nawet w przypadku osób spożywających duże ilości substancji słodzących, np. diabetyków. Na podstawie najnowszych wyników badań, a także biorąc pod uwagę poprzednie oceny bezpieczeństwa aspartamu, EFSA nie znajduje podstaw do zmiany ustalonego wcześniej akceptowanego dziennego pobrania dla tego związku. Oznacza to, że EFSA potwierdziła bezpieczeństwo aspartamu i w najbliższym czasie nie zostaną podjęte żadne kroki mające na celu wycofanie tej substancji słodzącej z żywności na terenie Unii Europejskiej lub zmianę warunków jej stosowania.

W 2023 r. ukazała się najnowsza opinia na temat bezpieczeństwa aspartamu opublikowana przez Połączony Komitet Ekspertów FAO/WHO ds. Dodatków do Żywności (JECFA)- Evaluation of certain food additives, Ninety-sixth report of the Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives (WHO Technical Report Series, No. 1050, 2023). JECFA utrzymał ustalone poprzednio ADI dla aspartamu na poziomie 0-40 mg/kg masy ciała/ dzień oraz stwierdził, że spożycie aspartamu zarówno przez osoby dorosłe jak też dzieci nie przekracza wartości ADI. Tym samym JECFA potwierdził bezpieczeństwo aspartamu stosowanego w żywności jako substancja dodatkowa (substancja słodząca).

Ponadto uprzejmie informuję, że w prawie żywnościowym nie ma podziału na naturalne lub sztuczne substancje dodatkowe. Podejmując decyzję o dopuszczeniu danej substancji

dodatkowej i ustaleniu dopuszczalnych dawek stosowania substancji w poszczególnych środkach spożywczych brana jest pod uwagę ocena bezpieczeństwa danej substancji dokonana przez EFSA oraz JECFA.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/